

A Pécsi Ítéltábla dr. Krauss Ágnes Orsolya ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Dr. Komlódi Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jogok megsértése és egyéb miatt indított perében a Tolna Megyei Bíróság 2011. december 9. napján kelt 6.P.20.014/2011/14. számú ítélete ellen a felperes által 16. sorszámon előterjesztett, míg az alperes által 15. sorszámon előterjesztett és 17. sorszámon indokolt fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben, az alábbiak szerint változtatja meg:

Megállapítja, hogy az elsőfokú ítéletben írtakon túl az alperes megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal is, hogy 2009. július 13. napján a D Művelődési Házban „Tiszta kézre van szükség” címmel tartott sajtótájékoztatón a felperessel kapcsolatban valótlanul állította, hogy: „állandó korrupció-gyanús ügyek, személyi- családi összefonódások jellemezték a működést”, valamint azzal is, hogy a MN című T Közéleti Lap 2009. évi szeptember havi számának 4. oldalán közzétett „Választásra készül D” című cikkben valótlanul állította, hogy: "a Sz-K féle vezetés több ügyét is vizsgálja az igazságszolgáltatás".

Mellőzi az elsőfokú ítéletnek az alperest a jó hírnév sérelmének megállapításával kapcsolatos közlés megjelentetésére kötelező rendelkezését.

Ehelyett arra kötelezi az alperest, hogy saját költségén 15 napon belül a www....hu

„alperes kijelentem, hogy 2009. július 13. napján a D Művelődési Házban „Tiszta kézre van szükség” címmel tartott sajtótájékoztatón valótlanul állítottam K.P.-vel kapcsolatban, hogy „állandó korrupció-gyanús ügyek, személyi-családi összefonódások jellemezték a működését”.

Kötelezi az alperest, hogy saját költségén 15 napon belül a D HH című kiadvány következő számának első oldalán tegye közzé az alábbi nyilatkozatokat:

„alperes kijelentem, hogy a 2009. évi őszi önkormányzati választási programfüzetem 5. oldalán valótlanul állítottam K.P-ről, hogy „Sz.L-t támogatta minden zavaros és gyanús ügyben”, a MN című T Közéleti Lap 2009. évi szeptember havi számának 4. oldalán megjelent „Választásra készül D” című cikkben valótlanul állítottam K.P.-vel kapcsolatban, hogy „a Sz-K féle vezetés több ügyét is vizsgálja az igazságszolgáltatás”.

Az alperest terhelő, felperesnek fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 300.000,- (háromszázezer) forintra felemeli.

A keresetet ezt meghaladóan tekinti elutasítottnak, mely részében az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Mellőzi a felperes elsőfokú eljárási illetékben való marasztalását, és az alperes által az államnak fizetendő le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegét 21.000,- (huszonegyezer) forintra felemeli.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 30.000,- (harmincezer) forint elsőfokú, és 15.000 (tizenötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 18.000,- (tizennyolcezer) forint, míg az alperest, hogy fizessen meg 54.000,- (ötvennégyezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az államnak, az illetékes adóhatóság felhívására.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1994-től D Önkormányzata Képviselő-testületének tagja volt, és 2002. évtől a 2010. évi helyi önkormányzati választásokig alpolgármesteri pozíciót is betöltött. Az alperes szintén D Önkormányzatának képviselője volt 2009. évben, amikor június hónapban Sz.L., akkori polgármester e tisztségéről lemondott, így polgármester választás vált szükségessé D-n. A választáson a felperes az X, az alperes a Y polgármester jelöltjeként indult. A 2009. évi időközi polgármesteri választást az alperes nyerte meg D-n, aki 2009. őszétől lett polgármester, a felperes pedig továbbra is alpolgármesterként tevékenykedett.

Az alperes a polgármesteri választási kampányidőszakban 2009. július 13-án a D Művelődési Házban sajtótájékoztatót tartott, amelyen - többek között - azt a kijelentést tette, hogy „az önkormányzat két vezetője, Sz.L. polgármester és K.P. alpolgármester olyan gyakorlatot honosított meg, amely szégyent hozott D-ra.

Kioktató stílusuk, állandó korrupció-gyanús ügyek, személyi-családi összefonódások jellemezték a működést. Szinte semmilyen eszköztől nem riadtak vissza, ha magukról vagy a hatalmukról volt szó." A sajtótájékoztató megjelent a www.....hu internetes oldalon, valamint a www....hu 1 polgarmester jelölt sajtótájékoztatóján 00000000.wmv linken.

Az alperes által ugyanebben a kampányidőszakban kiadott, valamennyi dombóvári háztartásba eljuttatott szórólapjában szerepelt az a közlés, hogy „túl sok időt vesztegettünk el akarnok, piszkos kezű vezetőkre”.

Az alperes őszi önkormányzati választásokon terjesztett programfüzete 5. oldalán az a közlés jelent meg, hogy „az eddigi vezetésből, amely lejáratja a városunkat, szégyent hozott D-a, senki sem maradhat a helyén. Megválasztásom esetén lemondásra szólítom fel K.P-t, aki alpolgármesterként Sz.L-t támogatta minden zavaros és gyanús ügyben”.

A MN című T közéleti lap 2009. évi szeptember havi számának 4. oldalán az alperesnek az a közlése jelent meg egyebek mellett, hogy „a Sz-K féle vezetés több ügyét is vizsgálja az igazságszolgáltatás”.

A felperes gyermeke - jelen ügyben jogi képviselője - 2005. október 1-től 2009. június 30-ig ügyvédjelöltként dolgozott a K Ügyvédi Irodában D-n, amely ügyvédi iroda ebben az időszakban eseti megbízásokat látott el az önkormányzat részére.

A felperes alpolgármesterként az oktatási és szociális ügyekért felelt, az önkormányzat gazdasági ügyeire a többi önkormányzati képviselővel egyező módon és mértékben volt rálátása. A felperessel szemben alpolgármesteri tevékenysége nyolc évében és az azóta eltelt időben sem indult vizsgálat vagy eljárás alpolgármesteri minőségében végzett tevékenysége miatt történő felelősségre vonása érdekében.

A felperes 1995-től 2010. decemberéig általános iskolai igazgató, 1994-től 2010. évig egyéni körzetben megválasztott önkormányzati képviselő, 2002. és 2010. között pedig alpolgármester volt D-n. Tagja a D-i Önkéntes Polgári Természetőr Egyesületnek és a D-i Városszépítő és Városvédő Egyesületnek is, mindezekon túlmenően D város köz- és civil életének aktív, ismert és megbecsült szereplője. Az alperes felperest érintő kijelentései - amelyek a minden háztartásba eljuttatott szórólapokból, programfüzetekből és az internetről széles körben ismertté váltak - felháborodást váltottak ki a lakosság körében.

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes a fenti közlésekkel megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a www....hu internetes oldalon és a D HH című kiadványban az alábbi közlemény megjelentetésére: „alperes 0000 D, N út 0/C. szám alatti lakos kijelentem, hogy a 2009. július 13-i napi „Tiszta kézre van szükség” című sajtótájékoztatómban azzal, hogy valótlanul állítottam azt, hogy „a

K.P. alpolgármester olyan gyakorlatot honosított meg, amely szégyent hozott D-ra", valamint „állandó korrupció-gyanús ügyek, személyi-családi összefonódások jellemezték a működést, semmilyen eszköztől nem riadt vissza, ha magáról vagy hatalmáról volt szó", valamint azzal, hogy a 2009. október 11. napi választásra készült szórólapomon valótlanul állítottam azt K-P-ről, hogy „akarnok, piszkos kezű vezető", továbbá a 2009. őszi önkormányzati választási programfüzetem 5. oldalán azzal, hogy valótlanul állítottam azt, hogy K.P. „alpolgármesterként Sz.L-t támogatta minden zavaros és gyanús ügyben" megsértettem a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kérte az alperes kötelezését saját költségére a T Népújságban annak közzétételére, hogy „alperes 0000 D , N út 0/C. szám alatti lakos kijelentem, hogy a 2009. szeptember havi T megyei „MN" című közéleti lap (XI. évfolyam 9. szám) 4. oldalán megjelent „választásra készül D" című cikkben azzal, hogy valótlanul állítottam azt, hogy a „a (Sz)-K féle vezetés több ügyét is vizsgálja az igazságszolgáltatás", megsértettem a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát".

Kérte az alperes kötelezését 500.000 forint nem vagyoni kár megtérítésére és perköltség viselésére.

Az alperes jogalapjában és összezszerűségében is vitatta a keresetet, és annak elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az irányadó bírói gyakorlat alapján a felperesnek, mint közszereplőnek (különösen választási kampányidőszakban) számolnia kellett a tevékenységét érintő, politikai vetélytársai által megfogalmazott és közvélemény elé tárt kritikáival. Ennek tükrében értékelve az alperes által megfogalmazott bírálatokat, azok nem sértették a felperes jóhírnévét.

Az elsőfokú bíróság fellebbezésével támadott ítéletével a felperes keresetének részben helyt adva megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévét a 2009. évi időközi polgármesteri választás kampányidőszakában kiadott programfüzetében azzal a közléssel, hogy a felperes „alpolgármesterként Sz.L-t támogatta minden zavaros és gyanús ügyében". Kötelezte a bíróság az alperest, hogy saját költségére jelentessen meg a D HH kiadvány következő számának első oldalán az ítélet rendelkező részének a jóhírnév sérelmének megállapításával kapcsolatos közlést. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 100.000 forint nem vagyoni kártérítést, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felek a perben felmerült költségeiket maguk viselik, a feljegyzett eljárási illetéket pedig fele-fele arányban, személyenként 10.500 forint megfizetésével kötelesek viselni.

A felperes keresetében sérelmezett közlések közül a sajtótájékoztatón elhangzottakból azt a nyilatkozatot, hogy „állandó korrupció-gyanús ügyek, személyi-családi összefonódások jellemezték a működést", az alperes választási programfüzetéből azt a kijelentést, hogy „a felperes alpolgármesterként Sz.L-t támogatta minden zavaros és gyanús ügyben", valamint a MN megjelent cikknek azt a közlését, hogy „a Sz-K féle vezetés több ügyét vizsgálja az igazságszolgáltatás" tényállításnak, míg az ezt meghaladóan a keresetben sérelmezett kijelentéseket véleménynyilvánításnak minősítette.

A véleménynyilvánításnak minősített közlésekkel kapcsolatban megállapította, hogy azok az eset összes körülményeit - így a választási időszakot is, amelyben ezek a kijelentések elhangzottak - figyelembe véve nem tekinthetőek indokolatlanul sértőnek, bántónak, ezért személyiségvédelmet nem alapoznak meg, az adott helyzetben a felperesnek, mint közszereplőnek el kellett viselnie, hogy a személyét, tevékenységét az alperes, mint politikai vetélytársa negatív módon értékeli.

A tényállítások közül azt a közlést, amely szerint a felperes „alpolgármesterként Sz.L-t támogatta minden zavaros és gyanús ügyében”, a felperes személyét érintő valótlan tényállításnak minősítette, megállapította, hogy a valótlan tény állítását még a közszereplő sem köteles tűrni, az a jóhírnév sérelmét jelenti, s ugyanolyan feltételekkel jogosult a közszereplő is személyiségi jogvédelemre, mint bármely más személy, ha a valótlan tényállítás hátrányos megítélés kiváltására alkalmas. Megállapította, hogy ennek a kijelentésnek a valóság alapját az alperes a perben eredményesen nem bizonyította és a kijelentés alkalmas volt a felperes hátrányos megítélésére.

Azokkal a kijelentéssel kapcsolatban, hogy „állandó korrupció-gyanús ügyek személyi-családi összefonódások jellemezték a működést”, illetve, hogy „a Sz-K féle vezetés több ügyét is vizsgálja az igazságszolgáltatás”, azt állapította meg, hogy olyan általánosan megfogalmazott tényállítások, amelyek bár burkoltan utalnak a felperesre, közvetlenül azonban az önkormányzat működésére vonatkoztak, valóság alapjuk pedig az volt, hogy az önkormányzatot, illetve Sz.L. polgármestert érintő eljárások már folytak. A „személyi-családi összefonódásokkal” kapcsolatban azt állapította meg, hogy e közlés név szerint senkire nem utalt. Mindezeket értékelve úgy ítélte meg, hogy ezeknek a tényállítások nem sértettél a felperes jóhírnevét.

A személyiségi jogsértés objektív szankciójaként kötelezte az alperest a D HH című kiadványban a jóhírnév sértés megállapításával kapcsolatos közlés közzétételére. A perben kihallgatott T.I-né és F.Z. tanúk vallomásai alapján megállapította, hogy az alperes jóhírnév sértő kijelentése a felperessel szemben a lakosság körében bizalomvesztést eredményezett, társadalmi megítélését negatívan befolyásolta, amely miatt a felperest ért nem vagyoni hátrányok kompenzálására az alperest a felperes javára 100.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte. A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása körében értékelte, hogy a keresettel tárgyává tett kijelentések közül csak egy tekintetében állapított meg jogsértést, illetve, hogy a kereseti kérelem benyújtására csak kb. másfél évvel a sérelmezett közlések megjelenése után került sor.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása és a kereset maradéktalan teljesítése, valamint az alperes perköltségben való marasztalása iránt a felperes, a kereset teljes elutasítása és a felperes perköltségben való marasztalása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést.

A felperes fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az általa a keresetben sérelmezett közlések közül tényállításnak minősített további két

kijelentéssel kapcsolatban tévesen állapította meg, hogy ezek a felperes személyére közvetlenül nem vonatkoztathatóak, valamint arra, hogy az alperes e tényállítások valóságalapját sem bizonyította. Az elsőfokú bíróság által véleménynyilvánításnak minősített kijelentések álláspontja szerint szintén tényállítások, amelyek alkalmasak a felperes jóhírnevének csorbítására, és amelyek valóságalapja szintén nem bizonyított az alperes részéről.

Sérelmezte a felperes fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság nem határozta meg a D HH című kiadványban az alperes által közzéteendő közlemény pontos tartalmát, állítva, hogy ezáltal a közzétételre vonatkozó ítéleti rendelkezés nem hajtható végre.

Hivatkozott a felperes arra, hogy a kihallgatott tanúk vallomása alapján az alperes jogellenes magatartása folytán a felperes megítélése a lakosság körében hátrányosan változott, vele szemben bizalmatlanság alakult ki, e tanúvallomásokon túlmenően pedig megítélése szerint köztudomású ténynek minősül, hogy az alperesi kijelentések kapcsán a felperest megítélésének hátrányos megváltozásával nem vagyoni hátrány érte, amelynek kompenzálásához az elsőfokú bíróság által megállapított 100.000 forintos nem vagyoni kártérítés nem elégséges. Utalt arra, hogy a felperes a kijelentések megtételét követően büntető feljelentést tett és a büntetőeljárás eredményes lefolytatásában bízott, ezért személyhez fűződő jogai megsértésének megállapítása és nem vagyoni kártérítés iránti igényét csak a büntetőeljárás jogerős befejezését, a Legfőbb Ügyészség 2010. november 3-i elutasító határozatának kézhezvételét követően terjesztette elő, ezért az nem minősül késedelmes igényérvényesítésnek.

Az alperes fellebbezését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság által sértő tényállításként minősített nyilatkozat valójában véleménynyilvánítás volt, amely nem lépte át azt a határt, amely egy közszereplő politikus jóhírnevét már megsértené. A terhére megállapított nem vagyoni kártérítéssel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a felperes T.I-né és F.Z. tanúk vallomásaival nem bizonyította, hogy a szórólap a társadalmi életben való részvételét, megítélését kompenzálандó mértékben károsította volna.

A felperes az alperes fellebbezése kapcsán, az alperes a felperes fellebbezésével érintett részben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezés részben alapos, az alperes fellebbezése alaptalan.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azt a felek fellebbezése sem támadta.

Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével abban a körben, hogy az az alperesi kijelentés, hogy a felperes „alpolgármesterként Sz.L-t támogatja minden zavaros és gyanús ügyében” nem véleménynyilvánítás, hanem tényállítás, amely valóságtartalmának bizonyítottsága hiányában a felperes jó hírnevét sérti.

A helyesen megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság az általa véleménynyilvánításnak minősített kijelentésekkel kapcsolatban is helyes jogi következtetés levonásával hozta meg ítéleti döntését, azzal, és annak az elsőfokú ítéletben kifejtett indokaival a másodfokú bíróság is egyetértett.

Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor az általa tényállításoknak minősített kijelentésekkel kapcsolatban azt állapította meg, hogy közvetlenül nem hozhatók összefüggésbe a felperes személyével. Az egyik kijelentésben ugyanis a felperes név szerint szerepel („Sz-K féle vezetés”), az „állandó korrupció-gyanús ügyek és a személyi-családi összefonódások” tekintetében pedig a megelőző mondat jelöli meg a felperest, így egyértelműen beazonosítható, hogy Sz.L. polgármester mellett K.P. alpolgármester személyére is vonatkozik.

Ezt erősítette egyébként az alperes perben tett személyes előadása, amely szerint a felperesi családi összefonódások alatt ügyvédjelölti munkáját értette, illetőleg az alperes 2011. június 8. napi tárgyaláson tett személyes előadása, amely szerint a 2009. június 13-i sajtótájékoztatón elhangzott, felperes által sérelmezett kijelentéseit Sz.L. polgármester és a felperes, mint akkori alpolgármester vonatkozásában tette meg.

A másodfokú bíróság megítélése szerint önmagában a felperes leányának a K Ügyvédi Irodában ügyvédjelöltként történt foglalkoztatása és a K Ügyvédi Irodának D Önkormányzata eseti megbízásai alapján történt eljárásai egyéb, a tényállítás valóságát alátámasztó bizonyíték hiányában nem tekinthetők személyi-családi összefonódásnak, nincs a perben bizonyíték ugyanis arra, hogy az önkormányzat - amely egyébként más ügyvédi irodával állt az érintett időszakban tartós megbízási viszonyban - a felperes és leánya személye miatt adott volna eseti megbízásokat a K Ügyvédi Irodának, más potenciális jogi képviselők mellőzésével.

N.B. tanú nem említett vallomásaiban olyan korrupció-gyanús ügyet, amelyben a felperes személye és felelőssége felmerült volna, s az alperes által becsatolt képviselő-testületi előterjesztés sem tartalmazott a felperessel szemben korrupció-gyanút megalapozó kitételeket.

Nem bizonyította a perben az alperes azt sem, hogy a feljelentés alapján indult bírósági eljárások a felperessel szemben is folyamatban lennének vagy lettek volna.

Mindezeket értékelve, a Ptk.78.§ (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú ítéletben írtakon túlmenően a fenti két további tényállítással is megsértette az alperes a felperes személyhez fűződő jogát.

A személyhez fűződő jogok megsértésének objektív szankciójaként az elsőfokú bíróság által megállapított közzétételre vonatkozó rendelkezések tekintetében is alaposnak találta a másodfokú bíróság a felperes fellebbezését, ezért az erre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést mellőzte, és a megállapított jogsértésekkel kapcsolatban a Ptk.84.§ (1) bekezdés c) pontja alapján a bíróság az általa megfogalmazott nyilatkozat közzétételére kötelezte az alperest, nemcsak a D HH című kiadványban, hanem a felperes keresetének megfelelően a 2009. július 13-i sajtótájékoztató vonatkozásában a www....hu

A nem vagyoni kártérítés tekintetében a másodfokú bíróság álláspontja szerint a perben kihallgatott tanúk vallomása alátámasztotta a felperes sérelmére elkövetett jogsértés miatt a felperest ért hátrányok bekövetkezését. E tanúvallomásokon túlmenően azonban a másodfokú bíróság megítélése szerint a köztisztelőben álló, a városban hosszú ideje magas közéleti pozíciót betöltő felperes tekintetében köztudomású tényként állapítható meg, hogy a személyét ért, az ítélet rendelkező részében megállapított jó hírnevet sértő valótlan tényállítások a felperes megítélését olyan hátrányosan befolyásolták, amely nem vagyoni kártérítéssel kompenzálандó (Pp.163.§ (3) bekezdése).

A másodfokú bíróság az eset összes körülményeit értékelve, a jogsértő tényállítások számára és a közlések súlyára is tekintettel, a megállapított személyiségi jogsértésekkel összefüggésben felperest ért nem vagyoni hátrányok kompenzálására 300.000 forint kártérítést látott szükségesnek és elégségesnek.

A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint - részben változtatta meg.

A Pp.81.§ (1) bekezdése alapján, a megváltozott pernyertességi arányokra tekintettel határozott a másodfokú bíróság a perköltség viseléséről. Az elsőfokú eljárásban a jogalap tekintetében a felperes teljes egészében pernyertes lett, az összecszerűség tekintetében nagyobb részben lett pernyertes, ezért a teljes elsőfokú illeték megfizetésére az alperest kötelezte az Itv.74.§(3) bekezdése folytán irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§(2) bekezdése alapján.

A másodfokú eljárásban a felperes és az alperes fellebbezésének pertárgy értéke is 600.000 forint volt. Erre figyelemmel, az Itv.74.§(3) bekezdése folytán irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§(2) bekezdése és a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú bíróság a feleket a per tárgyi illeték-feljegyzési jogos voltára tekintettel le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viselésére és a Pp.81.§(1) bekezdése alapján az alperest a nagyobb részben pernyertes felperes javára másodfokú perköltség viselésére.

P é c s , 2012. szeptember 27.

dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, dr. Kutasi Tünde s.k. bíró